

Informacijski podsjetnik br. 31

Smjernice za vještačenje - Stepen njege

Kod vještačenja potrebe za njegovom ocjenjuje se samostalnost osobe u šest životnih područja, takozvanih modula.

Modul 1: Mobilnost

Isključivo se ocjenjuju motoričke sposobnosti.	samostalan/Ina	pretežno samostalan/Ina	pretežno nesamostalan/Ina	nesamostalan/Ina
Promjena položaja u krevetu	sam/a ili s pomoćnim sredstvima	Pomoćna sredstva moraju da se dodaju ili ruka za pomoć	samo malo sam/a	ne ili samo minimalno sam/a
Održavanje stabilnog položaja pri sjedenju na krevetu/stolice držati uspravnim	sam/a	kratko sam/a, npr. za vrijeme jela	treba mu/joj pomoći tokom jela	Osoba može da se zadržava u sjedećoj poziciji.
Mijenjanje sjedećeg položaja	sam/a ili vlastitom snagom ruku	ustajati vlastitom snagom, mijenjanje sjedećeg položaja kad se doda pruži ruka za pomoć	Osoba pomaže u neznatnoj mjeri, može npr. stojati kratko vrijeme	Osoba se mora podignuti ili nositi, pomoći od nje nije moguća
Kretanje u sambenom prostoru	sam/a ili s pomoćnim sredstvima npr. hodalicom na točkovima	Pomoćna sredstva moraju se staviti na raspolaganje, posmtranje iz sigurnosnih razloga	napraviti malo koraka, invalidskim kolicima napraviti nekoliko koraka ili hodati uz pomoć njegovatelja/ljice	Osoba mora da se nosi ili u potpunosti gurati u invalidskim kolicima

Isključivo se ocjenjuju motoričke sposobnosti.	samostalan/Ina	pretežno samostalan/Ina	pretežno nesamostalan/Ina	nesamostalan/Ina
Penjenje uz stepenice Savladavanje stepenica između dva sprata	sam/a	penjati se sam/a uz stepenice, ali treba mu/joj pratnja zbor rizika od pada	Penjanje uz stepenice je moguće samo uz podupiranje ili držanje od strane neke osobe	Nositi osobu ili je transportirati pomoćnim sredstvima, bez učestvovanja iste
Posebna konstellacija potreba: Nesposobnost upotrebe obje ruke i obje noge		Ako se ne mogu upotrijebiti ni ruke ni noge slijedi automatski rangiranje u stepen njege 5. To doduše važi samo kod potpunog gubitka funkcije hvatanja rukom, stajanja ili hodanja → i onda kada postoji minimalno preostala pokratljivost ruku.		

Modul 2: Kognitivne i komunikativne sposobnosti

Isključivo se ocjenjuju kognitivne sposobnosti.	Sposobnost			
	postoji, nije narušena	većinom postoji	postoji i malo mjeri	ne postoji
Prepoznavanje osoba iz bližeg okruženja	Osoba prepoznaće ljud iz bližeg okruženja	Teškoće, u razmacima, da se prepoznaće poznate osobe	Ljudi se rijetko prepoznaju, zavisi od forme u toku dana	Članovi porodice se ne prepoznaju ili rijetko prepoznaju
Orientacija u mjestu snalaziti se u prostornom okruženju	Gubljenje u stambenom prostoru se ne dešava.	Teškoće da se orijenitira u okruženju stana.	Teškoće u poznatom stambenom okruženju	Treba mu/joj redovna popomć za snalaženje
Orientacija u vremenu prepoznavati vremenske strukture	bez smetnji	većinom orijentiran/a u vremenu	postoji samo u naletima	razumijevanje vremenskih tokova ne postoji
Sjećanje na suštinske događaje ili posmatranja	sjećati se onoga što je netom prošlo i dati informaciju, takođe	sjećanje pretežno na vlastitu životnu istoriju	prisutna su sjećanja iz vlastite životne istorije	samo rijetko ili nikakvo sjećanje na vlastitu

	neverbalnim putem			životnu istoriju
Upravljanje višeslojim radnjama iz svakodnevnog života ciljane radnje koje se moraju obavljati skoro svaki dan	samostalno, ispravnim redoslijedom	djelovanjem na sjećanje radnje se mogu samostalno obavljati	redovno brka ili zaboravlja redoslijed pojedinih radnih koraka	ne započinje višeslojne radnje iz svakodnevnice ili odustaje od njih nakon prvih pokušaja
Donošenje odluka u svakodnevnom životu donositi logične odnosno odgovarajuće odluke u svakodnevnički	u nepoznatim situacijama donosi logične odluke	ima teškoće da u nepoznatim situacijama donosi logične odluke	odluke nisu odgovarajuće za ostvaranje cilja	uz pomoć osoba ne može ili rijetko može donositi odluke
Razumijevanje činjenica i informacija npr. informacije moći poredati po sadržaju	bez problema vrijednih spominjanja	razumijeva jednostavne činjenice, kod komplikiranih činjenica ima teškoća	jednostavne činjenice mu/joj se moraju iznova ponavljati, u zavisnosti od forme tokom dana	ne razumije činjenice, bez verbalne ili neverbalne reakcije
Prepoznavanje rizika i opasnosti npr. izvori struje i vatre, prepreke na podu,	bez problema prepoznati izvore opasnosti	ima teškoće da prepozna rizika u cestovnom saobraćaju i nepoznatom okruženju	često ne propoznaje rizike i opasnosti u stambenom okruženju	skoro da uopće ne propoznaje rizike i opasnosti
Saopćavanje elementarnih potreba verbalno ili neverbalno, npr. glad ili žeđ	izražava svoje potrebe	samo ako je se pita osoba može da izrazi svoje potrebe	potrebe izražava samo neverbalno, pristanak ili odbijanje je jasno	ne izražava ili rijetko izražava potrebe, pristanak, odbijanje nije jasno
Razmijevanje naredbi sposobnost da se razumiju naredbe u pogledu svakodnevnih osnovnih potreba,	razumije naredbe odn. molbe za svakodnevne životne potrebe	naredbe u nesvakodnevnim situacijama moraju mu/joj se objasniti	naredebe mu/joj se moraju iznova ponavljati, u zavisnosti od forme tokom dana	uputstvo i naredbu jedva ili nikako ne razumije

npr. jelo				
Učestvovanje u razgovoru percepira razgovorne sadržaje, smislovno odgovara i unosi sadržaje za nastavak razgovora	pojedinačni i grupni razgovori; izjave odgovaraju sadržajima razgovora	u razgovorima s jednom osobom dobar/ra; u grupama većinom preopterećen/a; redovni smetnje u pronalaženju odgovarajućih riječi	teško slijedi razgovor s jednom osobom; malo vlastite inicijative; lagana distrakcija	Više od jednostavnih saopćenja, čak i uz upotrebu neverbalne komunikacije jedva ili uopće nije moguće

Modul 3:Načini ponašanja i psihički problematična stanja

Isključivo se ocjenjuju kognitivne sposobnosti.	Koliko često mora njegovatelj/ica posredovati odnosno pružiti pomoć?			
	nikad ili veoma rijetko	rijetko, jednom do dvaput tokom dvije sedmice	često, dvaput do više puta sedmično, ali ne svakodnevno	dnevno
Motorički izražena upadljiva stanja ponašanja	naizgled besciljno hodanje u stanu ili ustanovi i pokušaj dezorientiranih osoba da bez pratnje napuste stan ili ustanovu, opće nepronalaženje mira, stalno ustajanja i sjedenje ili pomjeranje naprijed-nazad na mjestu za sjedenje			
Noćni nemir	noćno hodanje tamo-ovamo ili noćne faze nemira do miješanja noćnog ritma s dnevni; treba se ocijeniti koliko često postoji povod za ličnu podršku za upravljanje ritma spavanja i budnosti			
Samopovređujuće i autoagresivno ponašanje	npr. samopovređivanje predmetima, jedenje odnosno pijenje nejestivih supstanci, udaranje samog sebe, povređivanje nokima ili zubima			
Oštećenje premjeta	agresivan/na u smislu odgurivanja predmeta udarcima ili guranje predmeta, udaranje predmeta, uništavanje stvari, udaranje predmeta nogama			
Fizički agresivno ponašanja prema drugim osobama	npr. udaranje ili šutanje osoba, povređivanje drugih zubima ili noktima, guranje ili nagurivanje			
Verbalna agresija	verbalna agresija, npr. psovanje ili ugrožavanje drugih osoba			

Andere pflegerewelevante vokale Auffälligkeiten	npr. glasno dozivanje, vikanje, žaliti se bez razumljivog razloga, tiho psovanje, izgovaranje kletvi
Odbijanje njegovateljskih ili drugih mjera koje trebaju osigurati pomoć	odbijanje podrške npr. kod njege tijela, odbijanje uzimanje hrane, lijekova → nenamjerno (samovoljno) odbijanje određenih mjera
Haluciniranje	npr. halucinacija da je u kontaktu s umrlima/imaginarnim osobama, da ga/je prate, potkradaju
Strahovi	Osoba ima izražene strahove ili brige, doživljava napade straha nezavisno od uzroka
Apatija kod depresivnog raspoloženja	npr. skoro nikakav interes za okolinu, potrebna je motivacija od strane drugih osoba, djeluje tužno/apatično, najradije leži u krevetu
Socijalno neadekvatan način ponašanja	npr. ponašanje bez potrebne distance, upadljivo traženje pažnje, skidanje pred drugima u neodgovarajućim situacijama, neprimjereno hvatanje osoba, verbalni tjelesni pokušaji približavanja
Ostale neodgovarajuće radnje važne za njegu	npr. nervozni i nespretno pipkanje odjele, stalno ponavljanje iste radnje, sakrivanje ili gomilanje predmeta, razmazivanje izmeta

Modul 4:Samosnabdijevanje

Ocenjuju se kognitivne i motoričke sposobnosti.	samostalan/Ina	pretežno samostalan/Ina	pretežno nesamostalan/Ina	nesamostalan/Ina
	Bez lične pomoći	samostalan/Ina, predmete međutim pripremati, ili zahtjevi, ili punktualna pomoć	samo malo samostalan/Ina ili mu/joj treba obimno rukovođenje	ne ili samo minimalno samostalan/Ina
Pranje prednjeg gornjeg dijela tijela				
Njega tijela u predjelu glave				

Pranje intimnog područja				
Tuširanje ili kupanje zaključno s pranjem kose takođe sigurnosni aspekti; prati/fenirati kosu				
Oblačenje i skidanje odjeće s gornjeg dijela tijela				
Oblačenje i skidanje odjeće s donjeg dijela tijela				
Pripremanje hrane na manje komade spremne za jelo i ulijevanje napitaka Takođe otvarati poklopce na flašama za piće		npr. otvaranje flaše	npr. prosipa redovno piće prilikom nalivanja pića	
Jedenje Jesti jela pripremljena na male komade; npr. donositi do usta, žvakati		npr. pozivanje na jelo	motivacija, hrana se većinom mora dodavati	
Pijenje Takođe prepoznati potrebu uzimanja tečnosti i izvršiti je		samostalan/lna kada je piće na raspolaganju ili slijediti poziv	davati piće u ruku ili se za svaki gutlj mora pozivati da to učini	
Korištenje zahoda ili stolice za vršenje nužde takođe kateteri, materijal za inkontinenciju, ileostoma ili kolostoma				
Savladavanje posljedica inkontinencije mokraće i korištenje stalnih katetera i urostome				
Savladavanje posljedica inkontinencije stolice i korištenje stome				

	Snabdijeva nje samostalan	nije dnevno, nije stalno:	dnevno, dodatno za oralno hranjenje:	isključivo ili skoro isključivo:
--	--	--------------------------------------	---	---

	/Ina			
Hranjenje parenteralno ili preko sonde				
	dodatno za oralno uzimanje hrane hranjenje/pijenje parenteralno/preko sonde, samo povremeno/pretežno	u pravilu dnevno hranjenje ili pijenje <u>parenteralno/preko sonde</u> i <u>dnevno</u> <u>oralno</u> hranjenje	(skoro) <u>isključivo</u> hranjenje/pijenje parenteralno/preko sonde	

Modul 5: Bewältigung von und selbständiger Umgang mit krankheits- oder therapiebedingten Anforderungen und Belastungen

Ocenjuju se kognitivne i motoričke sposobnosti.	Oblast 1:	otpada	samostala n/lna	dnevno	sedmično	mjesečno
Medikacija: Oralna medikacija, kapi za oči ili uši, čepići ili transdermalni flasteri; ako se daju lijekovi, postavljanje se ne mora posebno uzimati u obzir.						
Potkožne i intramuskularne injekcije i potkožne infuzije npr. inzulinske injekcije						
Snabdijevanje intravenoznih prilaza (npr. port) npr. kontrola s ciljem izbjegavanja komplikacija; <u>ne</u> vješanje hranjivih rastvora						
Isisavanje i davanje kisika npr. isisavanje, postavljanje i skidanje nazalnih kanila, stavljanje na raspolaganje aparata za inhalaciju (uklj. čišćenje) → Svaka mjera je takođe mora pojedinačno uzeti u obzir.						

Mazanje i primjene terapija hladnoćom i topotom eksterne primjene <u>od lijekara propisanih masti, krema itd.,</u> osim toga primjene terapija hladnoćom i topotom. Svaka mjera se takođe treba i pojedinačno uzeti u ozbir.					
Mjerenje i tumačnje stanja tijela npr. krvni pritisak, tjelesna težina, održavanje ravnoteže vode i elektrolita u tijelu ako se isti vrše po <u>lijekarskom uputstvu</u> → odgovarajuće <u>prepoznavanje i provođenje</u> mjera, npr. doza inzulina					
Pomoćna sredstva uz tijelo Stavljanje i skidanje proteza, ortopedske aparature za vilicu, orteze, naočare, slušni aparat ili kompresijske čarape (uključujući njihovočišće i pranje). <u>Ne</u> zubna proteza					
Oblast 2:	otpada	samostalna/n/Ina	dnevno	sedmično	mjesečno
Zamjena zavoja i tretiranje rana Tretiranje hroničnih rana kao npr. <i>ulcus cruris</i> ili <i>dekubitus</i>					
Tretiranje stome njega, čišćenje, dezinfekcija, VW umjetnih tjelesnih otvora kao traheostoma, PEG, nadpreponski kateter za mokraćni mjeđuh, kolostoma ili ileostoma; <u>Ne</u> jednostavna zamjena ili pražnjenja					
Redovna jedokratna kateterizacija i korištenje metoda purgacije					
Terapijske mjere u kućnom okruženju npr. fizioterapijske/logopedske vježbe, vježbe za disanje					

Oblast 3:	otpada	samostala n/lna	dnevno	sedmičn o	mjesečn o
<p>Vremenske i tehničko-intenzivne mjere u kućnom okruženju specijalne terapijske mjere kao mehanička ventilacija → stalni nadzor tokom navedene mjere od strane školovanog osoblja; specijalni nadzor bolesnika je većinom danonoćno potreban, npr. kod umjetnog disanja, unijeti jednom dnevno</p>					
<p>Posjete ljekara Podrška na putu do ljekara ili kod ljekara → prosječna učestalost</p>					
<p>Posjete drugim medicinskim ili terapeutskim ustanovama (do tri sata) npr. ergoterapeutima; fiziterapeutima, logopedima, psihoterapeutima</p>					
<p>Dugotrajnije posjete medicinskim ili terapeutskim ustanovama (duže od tri sata) specijalizirane ustanove, uslijed čega vrijeme vožnje može da budu dosta dugo, dugotrajne dijagnostičke ili terapeutske mjere, npr. onkološki tretman ili dijaliza</p>					
<p>Pridržavanje neke dijete ili drugih pravila ponašanje uslovljenih bolešću ili terapijom</p> <p>dijeta propisana od strane ljekara ili / posluživanje hrane i pića</p>					

Modul 6: Organiziranje svakodnevnice i socijalnih kontakata

Ocenjuju se kognitivne i motoričke sposobnosti.	samostalan/Ina	pretežno samostalan/Ina	pretežno nesamostalan/Ina	nesamostalan/Ina
Oblikovanje dnevnog rasporeda i prilagodavanje na promjene dnevne aktivnosti rasporediti/svjesno oblikovati u skladu s navikama/sklonostima	bez pomoći druge osobe	rutinske radnje u velikoj mjeri samostalno oblikovati, kod neuobičajenih promjena je potrebna podrška	pomoći kod planiranja dnevne rutine, vlastito planiranje se često zaboravlja; dnevno su potrebna podsjećanja odnosno pozivi da se nešto uradi	Saradnja nije ili je minimalno moguća
Odmaranje i spavanje Prema individualnim navikama pridržavati se dnevno-noćnog ritma i pobrinuti se za dovoljno mirovanja i faza spavanja	bez pomoći druge osobe	pomoći druge osbe kod ustajanja ili odlaska na spavanje, noćni mir je većinom neometan, samo povremeno nastaje noću potreba za pomoći	redovni problemi sa tonjenjem u san/noćni nemir, osoba velikom dijelom ne može sama izići na kraj s tim; npr promjena položaja u krevetu ili odlazak u toalet noću	nema ritma spavanja i budnosti ili je narušen: min. 3x treba podršku druge osobe noću
Bavljenje samim sobom Raspoloživo vrijeme koristiti za provođenje aktivnosti koje odgovaraju vlastitim sklonostima i interesima	bez pomoći druge osobe	pomoći je potrebna samo u maloj mjeri, npr. za pospremanje ili slaganje predmeta	može učestvovati na aktivnostima, ali samo uz (kontinuirano) rukovođenje, pratnju ili motoričku podršku	pokazuje vlastitu inicijativu, rukovođenje ne / može kognitivno provesti u djelo, ne učestvuje u / ponuđenim aktivnostima ili je to samo minimalno
Ostvarenje planova usmjerenih na budućnost	bez pomoći druge osobe	planira nešto, ali mora ga/je se na to podsjetiti da to i provede; uslijed tjelesnih ograničenja redovno je potrebna pomoći u području komunikacije	sam/a od sebe ne planira, ali odlučuje uz podršku; podsjećanja na provođenje vlastitih odluka; treba mu/joj kod provođenja emocionalna ili fizička podrška	nema predstave o vremenu kad se radi o planiranju preko dan; i kod davanja opcija za izbor - nema pristanka/odbijanja
Interakcija sa osobama u	bez	samostalan kontakt s poznatim osobama,	sam/a od sebe jedva da poduzima	bez readkjija na

direktnom kontaktu direktan kontakt s članovima porodice, njegovateljima/cama, sustanarima ili posjetiocima, započeti kontakt, oslovitи osobe, reagirati na oslovljavanje	pomoći druge osobe	kod uspostavljanja kontakta sa strancima je / potrebna podrška ili punktualna podrška kod / savladavanja problema s govorom, jezikom ili slušanjem	inicijativu; mora ga/je se oslobiti ili motivirati; ali reagira verbalno ili jasno prepoznatljivo putem drugih oblika komunikacije:	oslovljavanje; takođe i neverbalni pokušaji → reakcije koje nisu vrijedne spominjanja
Održavanje kontakta s osobama izvan direktnog okruženja održavati, okončavati ili privremeno odbijati kontakte s prijateljima, poznanicima, komšijama,	bez pomoći druge osobe	Osoba može da planira, ali joj treba pomoć kod provođenja planova kao npr. da joj se pripremi podsjetnik ili da joj se daju brojevi telefona s imenima ili slikama, njegovatelj/ica bira broj telefona, osoba zatim vodi razgovor;	Oblikovanje kontakta je više reaktivno; sam/a skoro / da ne traži kontakt, takođe i osoba kojoj uslijed somatskih ograničenja treba podršku prilikom uspostavljanja kontakta, npr. kod korištenja komunikacijskih pomoćnih sredstava ili kod / savladavanja problema s govorom, jezikom ili / slušanjem	Osoba ne uspostavlja kontakt izvan direktnog okruženja i ne reaguje na podsticaje da uspostavi kontakt

U svakom modulu se pronalaze odgovarajuće tačke - koje se zatim evaluiraju, dodaju i pomoću kojih se dobija stepen njege.

Rado će Vam dati savjet saradnici i saradnice Odjela za pružanje njege

Besplatni broj za pomoć: 0800 5950059

www.pflegestuetzpunkteberlin.de

Nosioci Odjela za pružanje njege su berlinski zavodi za njegu i Pokrajina Berlin